

ธ.ก.ส. นำร่องโครงการข้าว “เอ-ไรซ์” พลิกวิกฤตเป็นโอกาส สร้างความยั่งยืนภาคเกษตร

ถือเป็นช่วงเวลาที่ยากลำบากแสนเข็ญสำหรับเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนาที่เป็นกระดูกสันหลังของชาติ ที่ต้องเผชิญกับปัญหาการขาดผลผลิตตกต่ำและความผันผวนของราคา ประกอบกับเป็นช่วงจังหวะเวลาที่เกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะภัยแล้ง ส่งผลทำให้รายได้ของเกษตรกรหดหายไป มีผลกับการกำลังซื้อภายในประเทศ จนมีส่วนทำให้เศรษฐกิจไทยชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง

เห็นได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน โดยแหล่งข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สมาคมโรงสีข้าวไทย สมาคมผู้ส่งออกข้าว และศูนย์วิจัย ธ.ก.ส. พบว่า ราคาข้าวหอมมะลิในตลาดต่างประเทศมีราคาตกต่ำ ประมาณกิโลกรัมละ 23.30 บาท (ณ 3 ธันวาคม 2558) เนื่องจากความต้องการซื้อลดลงโดยเฉพาะฮ่องกงและสิงคโปร์ ประกอบกับการแข่งขันด้านราคาของประเทศเวียดนามที่กำหนดราคาขาย 500 เหรียญสหรัฐต่อตัน ต่ำกว่าของไทยที่มีราคา 787 เหรียญสหรัฐต่อตัน และสถานการณ์การผลิตข้าวหอมมะลิปีการผลิต 2558/59 พบว่า แม้ผลผลิตข้าวหอมมะลิจะมีปริมาณลดลงประมาณร้อยละ 12.50 เมื่อเทียบกับปีก่อนก็ตาม แต่ด้วยจำนวนผลผลิตที่มีอายุเก็บเกี่ยวพร้อมกันออกมาเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ทันกำหนด เก็บเกี่ยวได้ล่าช้า ดังนั้น เมื่อสีแปรสภาพข้าวเปลือกจะทำให้ได้

ข้าวสารที่มีคุณภาพต่ำ กระทบข้าวน้อยกว่าทุกปี รวมถึงกระบวนการลดความชื้นเพื่อรักษาคุณภาพก็ไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกมีราคาตกต่ำลงเป็นอย่างมาก อีกทั้งภาวะเศรษฐกิจยังชะลอตัว ผู้บริโภคข้าวหอมมะลิมีรายได้และกำลังซื้อลดลง มีการปรับพฤติกรรมผู้บริโภคข้าวเปลี่ยนไป โดยหันมาบริโภคข้าวที่มีคุณภาพและราคาต่ำลง ทำให้ความต้องการข้าวหอมมะลิในตลาดลดลง รวมทั้งราคาข้าวหอมมะลิก็ตกต่ำลงตามไปด้วย

สถานการณ์ดังกล่าวอาจทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงในด้านการจำหน่ายข้าวเปลือก ซึ่งราคาข้าวเปลือกตามท้องตลาดมีแนวโน้มต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการข้าวเปลือกเพื่อรองรับโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2558/59 ขึ้น โดยให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) ซื้อข้าวเปลือกมาสีแปรสภาพเป็นข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กิโลกรัม และจำหน่ายในราคายุติธรรมภายใต้เครื่องหมายรับรองคุณภาพ “A-Rice”

อดุลย์ กาญจนวัฒน์ รองผู้จัดการ ธ.ก.ส. เปิดเผยว่า ธ.ก.ส. สร้างแบรนด์สินค้า A-Rice ขึ้นมา ก็เพื่อตอบโจทย์ปัญหาของชาวนาที่กำลังอยู่ในภาวะลำบาก ต้องเผชิญกับพืชผลราคาตกต่ำ อีกทั้งยังถูกซ้ำเติมด้วยภัยแล้ง ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้มองเห็นช่องทางและวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่อุปทานที่จะสามารถช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในอนาคตให้แก่เกษตรกรชาวนาได้อย่างยั่งยืน โดยได้จัดทำระบบเพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้เกษตรกรได้มีทางเลือกมากขึ้นจากเดิมที่ขายข้าวเปลือกอย่างเดียว สร้างกลไกที่ทำให้เกษตรกรรายย่อยสามารถรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง หรือสหกรณ์การเกษตรมีความเข้มแข็ง จนกระทั่งสามารถ

อดุลย์ กาญจนวัฒน์
รองผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/-

วันที่: พฤหัสบดี 31 มีนาคม 2559

ปีที่: 39

ฉบับที่: 13899

หน้า: 5(ล่าง)

Col.Inch: 110.43 Ad Value: 171,166.50

PRValue (x3): 513,499.50 คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: ธ.ก.ส. นำร่องโครงการข้าว "เอ-ไรซ์" พลิกวิกฤตเป็นโอกาส สร้างความยั่งยืนภาคเกษตร

นำไปสู่การนำข้าวไปสีแปรสภาพข้าวเปลือกจนเป็นข้าวสารคุณภาพและเป็นผู้ทำการตลาดได้เอง

“เรื่องนี้ยังไม่เคยเกิดขึ้นอย่างจริงจังเพราะขาดการสนับสนุนที่ชัดเจน ธ.ก.ส. จึงมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการเชื่อมโยงการผลิตไปสู่การตลาด โดยให้ สกต. เป็นกลไกหลักในการรับซื้อข้าวที่ได้คุณภาพจากวิสาหกิจชุมชนที่เป็นสมาชิกมาสีที่โรงสีและทำการบรรจุ และจำหน่ายข้าวสารผ่านบริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (TABCO) และสกต. ทุกแห่ง ซึ่ง 90% สกต. จะเป็นผู้ลงทุน และอีก 10% มี ธ.ก.ส. เป็นตัวกลางในการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เชื่อมั่นว่า หากผู้แปรรูปมีผลกำไร ผลกำไรก็จะเฉลี่ยกลับคืนสู่ตัวเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและสามารถสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่พวกเขาได้ต่อไป”

อัครชัย อธิบายถึงหลักการและขั้นตอนการผลิตข้าวสารคุณภาพภายใต้แบรนด์ A-Rice ว่า เดิมที ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อให้แก่เกษตรกรที่เพาะปลูกเพียงอย่างเดียว แต่ขณะนี้ ได้สนับสนุนสินเชื่อตลอดห่วงโซ่ มูลค่าสินค้าเกษตร (Value Chain Financing) โดยสนับสนุนเงินทุนไปตามห่วงโซ่ของธุรกิจ ตั้งแต่การ

ผลิต การแปรรูป การตลาด ครอบคลุมนับตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ซึ่งในส่วนของการทำเรื่องข้าว A-Rice ก็ได้เริ่มต้นจากการเข้าไปดูข้าวที่มีการจัดเก็บในยุ้งข้าวของเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนที่มีข้าวคุณภาพ เพื่อเน้นคัดเฉพาะข้าวคุณภาพดี จากนั้นจึงนำมาสู่โรงสีเพื่อสีแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ซึ่งขณะนี้ก็ได้ดำเนินการไปแล้ว 5 แห่ง คือ สกต. ร้อยเอ็ด สกต.บุรีรัมย์ สกต.ศรีสะเกษ สกต.สุรินทร์ และ สกต.จันทบุรี ทั้ง 4 สกต. และ 1 สกต. ดังกล่าวจะรับซื้อข้าวเปลือกจากโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 2558/59 จำนวน 100,000 ตันข้าวเปลือก เพื่อสีแปรสภาพเป็นข้าวสารและบรรจุถุงจำหน่ายไปยังสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ขณะเดียวกันด้านการตรวจสอบคุณภาพข้าวสาร ธ.ก.ส. ก็ได้มีการจัดจ้างบริษัทผู้ตรวจสอบคุณภาพข้าว (surveyor) ให้เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพข้าวสารบรรจุถุงก่อนส่งมอบให้แก่ลูกค้าเป็นระยะ โดยคุณภาพจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด นอกจากนั้น

ธ.ก.ส. ยังมีการติดตามความคืบหน้าในการทำงาน การเลือกตลาดของทั้ง สกต. และ สกก. เพื่อดูแลการจำหน่ายข้าวเปลือกให้แก่เกษตรกรให้ได้รับความเป็นธรรมและมีความยุติธรรมต่อผู้บริโภคที่ซื้อข้าวหอมมะลิที่มีการรับรองคุณภาพ A-Rice

ข้าวตรา A-Rice จัดเป็นข้าวสำหรับตลาดระดับกลางถึงบนที่มีคุณภาพมาจากเกษตรกรโดยตรงจาก 14 จังหวัดทั่วประเทศที่เป็นแหล่งสายพันธุ์ข้าวดี ๆ A-Rice ถือเป็นแบรนด์น้องใหม่ในตลาดข้าวถุง โดยข้าวล็อตแรก 1,000 ตัน พร้อมวางจำหน่ายวันที่ 8 เมษายน ที่จะถึงนี้ โดยช่องทางหลัก คือ สกต. 77 แห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังจัดจำหน่าย ธ.ก.ส. สาขาในพื้นที่และในห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ ที่อปส รวมถึงจำหน่ายทางช่องทางตลาดออนไลน์ ที่ชื่อว่า "ฟาร์มฟาร์มดอทคอม" โดยตัวเว็บไซต์ก็จะมีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ 4 เมษายนนี้ เช่นเดียวกัน

"ผมคิดว่าการขยายผล คงค่อยเป็นค่อยไปพัฒนาโดยยึดข้าวหอมมะลิและพื้นที่ 14 จังหวัดเป็นหลัก ผมเชื่อในหลัก 20:80 คือ ทำแค่ 20% แต่ได้ผลมาก ซึ่งตรงนี้ก็คือนโยบายที่เรานำมาแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ ทำพอประมาณ

ทำแล้วมีภูมิคุ้มกัน วันนี้ที่ ธ.ก.ส. ตั้งเป้าไว้ 100,000 ตัน นอกจากจะหวังให้เกษตรกรเห็นเป็นโอกาสและเข้ามาร่วมกันทำโครงการนี้มากขึ้นแล้ว อยากเห็นการนำไปสู่การเชื่อมโยงตลาดของสินค้าที่มากขึ้นด้วย นอกเหนือไปจากเรื่องข้าว อาจจะแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น หมอนยางพารา เป็นต้น ทั้งนี้เชื่อว่าส่วนนี้จะช่วยสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน"

รองผู้จัดการ ธ.ก.ส. กล่าวทิ้งท้ายว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงหน้า คือ สร้างความเข้มแข็งให้กับสกต. พร้อมกับเดินหน้านับสนุนให้เกษตรกรเป็นสมาร์ทฟาร์มเมอร์ และพัฒนาให้เป็น สมาร์ท กรู๊ปที่สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ยกตัวอย่างการดำเนินงานที่ผ่านมา ที่ธ.ก.ส. ได้ขับเคลื่อนโครงการ 1 ตำบล 1 SME ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ให้เห็นแล้วว่า ธ.ก.ส. ได้มุ่งมั่นที่จะเข้าไปทำตั้งแต่การให้ทุน ผลิต แปรรูป และจัดตลาด โดยหลังจากนี้ขอขยายการดำเนินงานขององค์กรก็จะเป็นไปในลักษณะนี้ ด้วยเชื่อว่าดังกล่าจะสามารถพลิก "วิกฤต" ให้เป็น "โอกาส" และสร้างความกินดีอยู่ดีให้แก่พี่น้องเกษตรกรไทยได้สืบไป